

ENKELE OUDE VONDSTEN VAN EXOTISCHE MOSSELS OP VAARTUIGEN OP DE WERF VAN 'WILTON' IN ROTTERDAM

H.K. Mienis

Some old finds of exotic mussels on vessels on the wharf of 'Wilton' in Rotterdam

In 1961 living specimens of two exotic mussel species were collected from the hulls of two sea-going vessels on a wharf in Rotterdam. Specimens of *Perna viridis* were encountered on a ship, which had spent some considerable time in the Indian Ocean, while examples of *Brachidontes pharaonis* were collected from a dredger, which had been employed in the Suez Canal, Egypt. These examples show how easily epibiotic molluscs are transported from one faunistic area to another. They may explain also finds of exotic species, dead or alive, in harbours.

In het begin van de jaren zeventig ontving de universiteit van Tel Aviv (TAU) de schelpenverzameling en bibliotheek van Derk A. Visker, een verzamelaar uit Den Haag, die lid van de Nederlandse Malacologische Vereniging was van 1956 tot 1969.

Deze algemene collectie bestond uit ongeveer twee duizend monsters van zowel fossiele als recente mollusken, die zelf verzameld waren in o.a. Nederland, Frankrijk, Italië en Nieuw Guinea of door ruil en aankoop verkregen waren.

Onder het 'Nederlandse' materiaal bevinden zich twee monsters van exotische mossels verzameld door een ander voormalig lid van de N.M.V., B. van der Most, op de scheepswerven van 'Wilton' in Rotterdam.

Monster 1649 bestaat uit twee levend verzamelde dubletten van *Perna viridis* (Linnaeus, 1758) (synoniem *Mytilus smaragdinus* Gmelin, 1791), die op 14 april 1961 werden aangetroffen op de romp van een schip, dat geruime tijd in de Indische Oceaan had vertoefd.

Monster 1652 bestaat uit drie levend verzamelde dubletten van *Brachidontes pharaonis* (P. Fischer, 1871) (synoniem *Mytilus variabilis* Krauss, 1848 non Fischer von Waldheim, 1807), die in juni 1961 werden verzameld van de romp van de cutterzuiger 'Edax', die ge-

ruime tijd in het Suezkanaal, Egypte, baggerwerk had uitgevoerd.

Duplicaten van deze monsters en misschien nog materiaal van andere soorten zijn waarschijnlijk ook aanwezig in de verzameling van B. van der Most.

Uit deze twee voorbeelden blijkt hoe gemakkelijk epibiontisch levende mariene mollusken met behulp van zeeschepen van het ene faunagebied naar het andere versleept kunnen worden. Dit houdt natuurlijk niet in dat deze exoten zich in een nieuwe omgeving kunnen vestigen, daarvoor zijn zij te veel afhankelijk van een groot aantal ecologische en klimatologische omstandigheden, aan de andere kant moet men deze mogelijkheid niet uitsluiten. Het vormt echter wel een verklaring dat uit havens vaak lege schelpen van de meest vreemde soorten worden opgevist.

Wie beschikt over verdere informatie betreffende vondsten van exotische mollusken op scheepswerven in Nederland?

Adres van de auteur:
National Mollusc Collection
Berman Building
Department of Evolution, Systematics & Ecology
Hebrew University
91904 Jerusalem
Israel
E-mail: mienis@netzer.org.il